

PWYLLGOR SAFONAU

Cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 12 Mawrth, 2014

YN BRESENNOL:

Aelodau Annibynnol

Mr. Michael Wilson (Cadeirydd)
Mr. Islwyn Jones (Is-Gadeirydd)

Mrs. Denise Harris Edwards
Mr. Leslie Lord
Mrs. Dilys Shaw

Yn cynrychioli'r Cynghorau Tref/Cymuned

Y Cynghorwyr W. Raymond Evans, John Roberts

Yn cynrychioli'r Cyngor Sir

Cynghorydd Trefor Lloyd Hughes

WRTH LAW:

Pennaeth Swyddogaeth (Busnes y Cyngor) / Swyddog Monitro,
Pennaeth Dros Dro y Gwasanaethau Democraidd (JHJ) (ar gyfer Eitemau
9 & 10),
Cyfreithwraig – Llywodraethiant Corfforaethol (AP),
Uwch Swyddog Datblygu Adnoddau Dynol (MW) (ar gyfer Eitem 7),
Swyddog Pwyllgor (MEH),
Cynorthwy-ydd Gweinyddol/Swyddog Pwyllgor (SC)

HEFYD YN BRESENNOL: Neb

YMDDIHEURIADAU: Y Cynghorydd Dafydd R. Thomas

Cyfeiriodd y Cadeirydd at waeledd y Cynghorydd Dafydd R. Thomas. Cytunwyd y dylid anfon llythyr at y Cynghorydd Thomas ar ran y Pwyllgor yn dymuo'n dda iddo.

1 DATGANIAD O DDIDDORDEB

Ni chafwyd yr un datganiad o ddiddordeb.

2 COFNODION Y CYFARFOD

Cadarnhawyd cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 12 Rhagfyr 2013.

YN CODI

4.(1) – Yn y cofnodion, cyfeiriwyd at lythyr a anfonwyd at yr Aelodau Etholedig yn eu hatgoffa i lenwi'r gofrestr o roddion a lletygarwch ar-lein. Gofynnodd yr Is-gadeirydd pam nad oedd modd datgan rhoddion a lletygarwch ar y wefan ar hyn o bryd. Dywedodd y Pennaeth Swyddogaeth (Busnes y Cyngor) y gall Aelodau Etholedig lenwi'r ffurflen ar-lein a bod angen lleihau'r defnydd o ffurflenni papur a defnyddio'r cyfleuster i gofrestru rhoddion a lletygarwch ar-lein. Dywedodd hefyd mai'r cyfleuster ar gyfer Datgan Diddordebau mewn Cyfarfodydd oedd yr un nad oedd ar gael ar hyn o bryd.

GWEITHREDU: Rheolydd y We Gorfforaethol i roi diweddariad i'r cyfarfod nesaf ar gynnydd mewn perthynas â'r gofrestr datgan diddordebau mewn cyfarfodydd.

11. Cyfeiriwyd yn y cofnodion at hyfforddiant ar y Côd Ymddygiad. Gofynnwyd cwestiwn gan yr Is-gadeirydd mewn perthynas â'r argymhelliad y dylai aelod annibynnol o'r Pwyllgor Safonau fynychu cyfarfod o Gyngor Tref Caerdybi. Gofynnodd a oedd dyddiad wedi'i bennu ar gyfer y cyfarfod. Dywedodd y Gyfreithwraig (Llywodraethiant Corfforaethol) ei bod wedi ysgrifennu at Glerc Cyngor Tref Caerdybi ddwy waith i ofyn pryd y bydd y sesiynau hyfforddi'n cael eu cynnal ond nid ydyw hyd yma, wedi cael ateb.

Gweithredu: Y Gyfreithwraig (Llywodraethiant Corfforaethol) i adrodd ar gynnydd yn y cyfarfod nesaf wedi iddi gael ymateb gan Gyngor Tref Caerdybi. Bydd y Cynghorydd T LI Hughes yn codi'r mater hwn yn y cyfarfod nesaf y bydd ef yn ei fynychu.

3 FFORWM PWYLLGORAU SAFONAU

3A Cyflwynwyd a nodwyd cofnodion y cyfarfod o'r Fforwm Pwyllgorau Safonau a gynhaliwyd ar 21 Hydref 2013.

GWEITHREDU : Dim

3B Cyflwynwyd a chymeradwywyd y llythyrau a fydd yn cael eu hanfon at Un Llais Cymru a Chymdeithasol Llywodraethol Leol Cymru mewn perthynas â datblygu (i) Model o wefan ar gyfer Cynghorau Tref a Chymuned, a (ii) pecyn cymorth ar gyfer Cynghorau Tref a Chymuned.

PENDERFYNWYD cymeradwyo'r llythyr at Un Llais Cymru a CLILC fel a nodir uchod gan ymgorffori ynddo'r newidiadau a awgrymwyd gan yr Is-Gadeirydd yn y cyfarfod.

GWEITHREDU : Anfon copi o lythyr Un Llais Cymru at Bennaeth Dros Dro y Gwasanaethau Democraidd i'w gymeradwyo ganddo.

3C Cyflwynwyd – copi o lythyr i'w anfon at yr Ombwdsmon yn gofyn am gael cynnwys ar wefan yr Ombwdsmon y penderfyniadau hynny a wneir gan Bwyllgorau Safonau.

Roedd y Pennaeth Swyddogaeth (Busnes y Cyngor) o'r farn y gellid cynnwys yr eitem hon ar raglen y Fforwm Pwyllgorau Safonau ac y dylid gofyn i'r Fforwm benderfynu a ddylid ei anfon ymlaen yn ei enw ef.

PENDERFYNWYD nodi cynnwys llythyr yr Ombwdsmon.

GWEITHREDU : Gofyn i'r Fforwm Pwyllgor Safonau rhanbarthol gymeradwyo ac anfon y llythyr.

4 DATGANIADAU O DDIDDORDEB MEWN CYFARFODYDD A CHOFRESTR RHODDION A LLETYGARWCH

Rhoes y Gyfreithwraig (Llywodraethiant Corfforaethol) ddiweddariad llafar ar y sefyllfa gyfredol mewn perthynas â'r cofrestrau isod:-

- Y gofrestr sefydlog;
- Y gofrestr o ddatganiadau o ddiddordebau mewn cyfarfodydd;
- Rhoddion a lletygarwch.

Mewn perthynas â'r uchod, eglurodd y Gyfreithwraig na fu unrhyw newid ers y cyfarfod diwethaf. Yn dilyn trafodaeth gyda Rheolydd y We Gorfforaethol, dywedwyd bod angen datblygu meddalwedd ychwanegol ar gyfer y gofrestr o ddiddordebau mewn cyfarfodydd er mwyn sicrhau ei bod yn rhyngweithiol.

PENDERFYNWYD nodi'r adroddiad.

GWEITHREDU: Derbyn diweddariad gan Reolydd y We Gorfforaethol yn y cyfarfod nesaf o'r Pwyllgor Safonau.

5 Cwynion ynghylch Ymddygiad i Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru

5A Cyflwynwyd – Adroddiad gan y Gyfreithwraig (Llywodraethiant Corfforaethol) ar ffurf matrices wedi'i ddiweddarau ar gyfer Cynghorwyr Sir.

PENDERFYNWYD nodi cynnwys yr adroddiad er gwybodaeth.

GWEITHREDU : Adroddiad diweddarau ar unrhyw ddatblygiadau pellach gan y Gyfreithwraig (Llywodraethiant Corfforaethol) yn y cyfarfod nesaf o'r Pwyllgor Safonau.

5B Cyflwynwyd – Adroddiad gan y Gyfreithwraig (Llywodraethiant Corfforaethol) ar ffurf matrices wedi'i ddiweddarau ar gyfer Cynghorau Tref a Chymuned.

PENDERFYNWYD nodi cynnwys yr adroddiad er gwybodaeth.

GWEITHREDU : Adroddiad diweddarau ar unrhyw ddatblygiadau pellach gan y Gyfreithwraig (Llywodraethiant Corfforaethol) yn y cyfarfod nesaf o'r Pwyllgor Safonau.

6 Penderfyniadau'r Panel Dyfarnu

Cyflwynwyd – Crynodeb a gyflwynwyd gan y Gyfreithwraig (Llywodraethiant Corfforaethol) mewn perthynas â phenderfyniadau a wnaed gan y Panel Dyfarnu rhwng 13 Rhagfyr, 2013 a 12 Mawrth, 2014.

Cyflwynodd y Gyfreithwraig (Llywodraethiant Corfforaethol) adroddiad cefndirol ar ganlyniadau dau achos a aeth gerbron y Panel Dyfarnu.

PENDERFYNWYD nodi'r adroddiad er gwybodaeth.

GWEITHREDU: Diweddariad ar unrhyw ddatblygiadau pellach gan y Gyfreithwraig (Llywodraethiant Corfforaethol) yn y Pwyllgor Safonau nesaf.

7 Hyfforddiant ar Gyfer Aelodau a Chynghorau Tref a Chymuned - Hyfforddiant ar y Côt Ymddygiad ac Adolygiadau Perfformiad (Pwyllgor Safonau)

7A Cafwyd cadarnhad fod llythyrau wedi cael eu hanfon at Gynghorau Cymuned ac Aelodau Etholedig yn eu wardiau i ddwyn sylw at eu record bresenoldeb yn y sesiwn hyfforddi.

PENDERFYNWYD nodi'r adroddiad.

GWEITHREDU: Bod adroddiad diweddarau ar yr ymatebion a dderbyniwyd yn cael ei gyflwyno gan y Gyfreithwraig (Llywodraethiant Corfforaethol) i'r cyfarfod nesaf o'r Pwyllgor Safonau.

7B Dywedodd y Pennaeth Swyddogaeth (Busnes y Cyngor)/Swyddog Monitro y bwriedir cynnal hyfforddiant mewnol ar gyfer Clercod Cynghorau Tref/Cymuned ar y Côt Ymddygiad yn yr hydref.

PENDERFYNWYD nodi'r adroddiad.

GWEITHREDU: Gwneud trefniadau i drefnu sesiwn hyfforddi fewnol ar gyfer Clercod Cynghorau Tref/Cymuned ar y Côt Ymddygiad a bod y sleidiau ar gyfer y sesiwn ar gael i'r Pwyllgor Safonau.

7C Dywedodd yr Uwch Swyddog Datblygu Adnoddau Dynol yr anfonwyd llythyr at Un Llais Cymru ynghylch safon yr hyfforddiant a ddarparwyd y llynedd. Nodwyd ymhellach fod Un Llais Cymru wedi gwrthod i'r Cyngor Sir gael y sleidiau o'u cyflwyniad.

PENDERFYNWYD nodi'r adroddiad.

GWEITHREDU: Dim

7CH Rhoes yr Uwch Swyddog Datblygu Adnoddau Dynol adroddiad llafar ar y broses gyfredol ar gyfer adolygu perfformiad yr Aelodau Etholedig a chyfeiriodd at y dogfennau pro-forma a ddefnyddir.

Dywedwyd bod angen yn awr i Aelodau Etholedig baratoi Adroddiadau Blynyddol ar yr hyn a gyflawnwyd ganddynt yn ystod eu blwyddyn yn y swydd, eu swyddogaethau a'u cyfrifoldebau ynghyd â'r sesiynau hyfforddiant y maent wedi eu mynychu.

Dywedodd y Pennaeth Swyddogaeth (Busnes y Cyngor)/Swyddog Monitro y bydd adolygiad tebyg yn cael ei gynnal ar gyfer Aelodau Lleyg ac Aelodau Annibynnol y Pwyllgor Safonau yn y dyfodol.

PENDERFYNWYD nodi'r adroddiad.

GWEITHREDU: Bod yr Uwch Swyddog Datblygu Adnoddau Dynol yn cyflwyno adroddiad diweddar i'r cyfarfod nesaf.

8 ADOLYGU'R COFRESTRAU

Cyflwynwyd – adroddiad gan y Gyfreithwraig (Llywodraethiant Corfforaethol) ar y crynodeb o'r canfyddiadau'n dilyn yr adolygiad o'r cofrestrau. Soniodd am y materion isod:-

Y Gofrestr Sefydlog

- Cyngorwyr yn methu darparu gwybodaeth am fudd mewn tir;
- Ffurflenni ddim yn cael eu llenwi'n llawn neu'n gywir.

Y Gofrestr o Ddatganiadau o Ddiddordeb mewn Cyfarfodydd

- Dryswch rhwng diddordebau personol/diddordebau sy'n rhagfarnu;
- Rhai Cyngorwyr yn parhau i ddefnyddio'r hen ffurflenni.

Y Gofrestr Rhoddion a Lletygarwch

- Ychydig iawn o ddatganiadau a wnaed ynghylch rhoddion a lletygarwch;

Cofrestr Hyfforddiant

- A ddylid cyhoeddi'r gofrestr hyfforddiant ar-lein?

PENDERFYNWYD: Symud ymlaen ac anfon canfyddiadau cyffredinol yr adolygiad at yr holl Aelodau Etholedig yn dilyn trafodaethau gydag Arweinydd y Cyngor a Chadeirydd y Pwyllgor Safonau.

GWEITHREDU: Trafod anghenion hyfforddi'r Aelodau Etholedig mewn perthynas â llenwi'r Cofrestrau uchod.

9 STATWS SIARTR AELODAU

Cyflwynwyd – adroddiad llafar gan Bennaeth Dros Dro y Gwasanaethau Democraidd mewn perthynas â'r uchod.

Dywedodd Pennaeth Dros Dro y Gwasanaethau Democraidd y dyfarnwyd i'r Cyngor Sir lefel sylfaenol y Statws Siarter ar gyfer Llywodraethiant Corfforaethol.

PENDERFYNWYD nodi'r adroddiad.

GWEITHREDU: Dim

10 GWEDDARLLEDU/MYNYCHU O BELL A CHEFNOGAETH TG AR GYFER CYNGHORAU TREF A CHYMUNED

Cyflwynwyd er gwybodaeth, yr adroddiad a ystyriwyd gan y Pwyllgor Gwasanaethau Democraidd ar 30 Ionawr, 2014. Yn yr adroddiad hwn, nodir y cyd-destun a'r cynigion ar gyfer gweddarlledu cyfarfodydd a mynychu o bell. Penderfynodd y Cyngor Sir ar 10 Hydref 2013 i symud ymlaen i weddarlledu cyfarfodydd am gyfnod arbrol o ddwy flynedd. Yn dilyn proses dendro gystadleuol, dyfarnwyd y cytundeb i Public-i.

Rhoes Pennaeth Dros Dro y Gwasanaethau Democraidd ddiweddiariad ar y cynnydd a wnaed ac eglurodd fod yr amserlen ar gyfer derbyn y grant am y cyfnod arbrol wedi cael ei hymestyn i'r flwyddyn nesaf. Eglurodd y bydd darlledu byw yn dechrau ym mis Mehefin, gan gychwyn gyda'r Pwyllgor Gwaith, ac yna'r Cyngor Sir a'r Pwyllgor Cynllunio a Gorchmynion, a'r modd y byddir yn rhoi prawf ar y system gyda'r aelodau a'r Staff cyn mynd yn fyw. Bydd Public-I yn darparu hyfforddiant a chefnogaeth barhaus ar y cychwyn. Eglurodd y byddai'n adrodd yn ôl i'r Pwyllgor Gwaith ym mis Mai.

Cyflwynodd Pennaeth Dros Dro y Gwasanaethau Democraidd adroddiad ar y grant a roddwyd gan Lywodraeth Cymru i bob Cyngor Tref a Chymuned i'w wario ar ddatblygu gwefannau.

Pwrpas y grant hwn yw cynorthwyo Cyngorau Tref a Chymuned i baratoi ar gyfer Deddf Llywodraeth Leol (Democratiaeth) (Cymru) 2013 sy'n cynnwys darpariaethau a fyddai'n golygu y byddai angen i bob cyngor cymuned gyhoeddi gwybodaeth ar wefan. Eglurodd fod Llywodraeth Cymru wedi llacio'r canllawiau o ran defnyddio'r grant ac y disgwylir canllawiau pellach gan Lywodraeth Cymru. Soniodd y dylai pob cyngor cymuned, erbyn 2015, gael gwefan. Disgwylir canllawiau gan Lywodraeth Cymru ar y mater hwn.

PENDERFYNWYD

- **Nodi'r cynnydd y manylwyd arno yn yr adroddiad mewn perthynas â darlledu cyfarfodydd o fis Mehefin 2014 ymlaen.**
- **Nodi'r sefyllfa gyfredol o ran mynychu o bell.**

GWEITHREDU : Bod adroddiad diweddar ar yr uchod yn cael ei gyflwyno i gyfarfod o'r Pwyllgor Safonau yn y dyfodol.

**MR. MICHAEL WILSON
CADEIRYDD**